Súd:	Okresný súd Bardejov
Spisová značka:	6C/34/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8224201242
Dátum vydania rozhodnutia:	15. 01. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Milan Majerník, PhD
ECLI:	ECLI:SK:OSBJ:2025:8224201242.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Milanom Majerníkom, PhD. v spore žalobkyne: A. A. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom XXX XX B. XX, právne zastúpenej: Hagyari & Partners, s.r.o., advokátskou kanceláriou so sídlom Vlčkova 8/A, 811 04 Bratislava, IČO: 51 473 208, proti žalovanému: C. D., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX B. XXX, právne zastúpenému: Advokátska kancelária JUDr. Lukáš Mojsej s.r.o., so sídlom Žižkova 2073/19, 040 01 Košice, IČO: 51 417 685, o ochranu osobnosti, takto

r o z h o d o l :

I. Zastavuje konanie v časti žaloby: „výroky žalovaného písomne predložené A. E. a Okresnej prokuratúre E., ktorými obvinil žalobkyňu zo sprenevery, ktorej sa mala dopustiť pri výkone funkcie riaditeľky Základnej školy s materskou školou C. F. X F. E. neoprávnene zasiahol do osobnostných práv žalobkyne“.

II. Žalovaný je povinný sa ospravedlniť žalobkyni za výroky na adresu žalobkyne písomným listom s nasledujúcim textom: „Ospravedlňujem sa A. A. B., za moje nepravdivé výroky, ktorými som ju obvinil zo sprenevery, ktorej sa podľa mojich výrokov mala dopustiť pri výkone funkcie riaditeľky Základnej školy s materskou školou C. F. X F. E., ktorými neprípustným spôsobom zasiahli do jej osobnostných práv. Tieto výroky sa nezakladali na pravde.“, ktorý doporučenou poštovou prepravou zašle žalobkyni a A. E. do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti žalobu zamieta.

IV. Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou Okresnému súdu Bardejov (ďalej aj „súd“) dňa 30.4.2024 domáhala určenia, že výroky žalovaného písomne predložené A. E. a Okresnej prokuratúre E., ktorými obvinil žalobkyňu zo sprenevery, ktorej sa mala dopustiť pri výkone funkcie riaditeľky Základnej školy s materskou školou C. F. X F. E. neoprávnene zasiahol do osobnostných práv žalobkyne a uloženia povinnosti žalovanému, aby sa jej ospravedlnil za výroky na jej adresu písomným listom s nasledujúcim textom: „Ospravedlňujem sa A. A. B., za moje nepravdivé výroky, ktorými som ju obvinil zo sprenevery, ktorej sa podľa mojich výrokov mala dopustiť pri výkone funkcie riaditeľky Základnej školy s materskou školou C. F. X F. E., ktorými som neprípustným spôsobom zasiahli do jej osobnostných práv. Tieto výroky sa nezakladali na pravde.“, ktorý doporučenou poštovou prepravou zašle žalobkyni a A. E. do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Zároveň sa domáhala uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť žalobkyni sumu 3.000 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy. Taktiež žiadala priznať náhradu trov konania.

2. Žalobu odôvodnila tým, že dcéra žalobkyne, A. G. B. nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XXX, XXX XX B. už dlhšie obdobie vedie so svojim bývalým manželom - žalovaným, súdny spor o vyporiadanie ich zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva. Žalovaný, bohužiaľ z dôvodu, že medzi ním a dcérou žalobkyne nedošlo k dohode, a zároveň bol neúspešný v spore o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ktorý inicioval voči dcére žalobkyne na Okresnom súde Bardejov pod sp.zn. 8C/71/2022, začal s nekalými praktikami voči žalobkyni. Žalobkyňa je riaditeľkou Základnej školy s materskou školou C. F. X F. E., pričom túto funkciu vykonáva kontinuálne od roku XXXX až doposiaľ. Dňa XX.XX.XXXX podal žalovaný zamestnávateľovi žalobkyne - A. E. podnet pre podozrenie z finančných podvodov a sprenevery. U zriaďovateľa žalobkyňa pracuje od roku XXXX. Celé roky žalobkyňa žije a pracuje čestne a svedomito, bez problémov, preto žalobkyňu toto neoprávnené a nepodložené obvinenie jej osoby urazilo a zranilo, a zvládala veľmi ťažko pocit krivdy a pošpinenie jej mena a jej funkcie. A. E. tento podnet žalovaného riešilo na Útvare hlavného kontrolóra, ktorý (podľa žalobkyni dostupných informácií) toto podanie zamietol s odôvodnením, že v roku XXXX bola na ZŠ s MŠ C. F. X E. vykonaná kontrola zameraná na celkové hospodárenie školy, dodržiavanie všeobecných platných právnych predpisov a interných noriem organizácie (tie sa vykonávajú pravidelne na základe plánu kontrol hlavného kontrolóra A. E. a schváleného primátorom A. E.) so záverom, že účtovné postupy a metódy účtovnej jednotky sú v súlade so zákonnými postupmi účtovania. Toto podanie zároveň žalovaný podal aj na Okresnú prokuratúru v E., odkiaľ vec bola postúpená na Okresné riaditeľstvo policajného zboru, odbor kriminálnej polície, C. XX, XXXXX E., kde bola žalobkyňa predvolaná ako svedok na výsluch v zmysle § 196 ods. 2 Trestného poriadku v preverovanej trestnej veci prečin Sprenevera podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a) trestného zákona, na dňa X.XX.XXXX o 8:00, kde vo veci bola žalobkyňa vypovedať. Vo svojom podaní žalovaný uvádza a obviňuje žalobkyňu z nasledovného: "na škole sa vymieňali obklady, maľovalo sa, asfaltovalo, prebiehala rekonštrukcia žiackej kuchynky, tapetovalo sa", ... čím poukazuje na to, že tieto úkony boli údajne realizované na výstavbe domu dcéry žalobkyne za "školské" finančné prostriedky. Žalobkyňa podotýka, že tieto úkony boli realizované ešte pred výstavbou domu dcéry žalobkyne a boli riadne vyhotovené na ZŠ s MŠ - "že má nadštandardný vzťah s majiteľom firmy H., ktorá vykonávala prerábky na ZŠ s MŠ, a že firma zároveň pracovala na výstavbe domu v jednom čase", ... K tomuto tvrdeniu žalobkyňa uviedla, že firma nemá len pár zamestnancov, aby vedela pracovať len na jednej zákazke, pričom táto firma nepracovala na výstavbe rodinného domu dcéry žalobkyne, iba niektorí jej zamestnanci mimo svojho pracovného času. - "dala si namontovať kamery na dom v čase, keď firma I. montovala aj kamery na ZŠ s MŠ", ... Kamerový systém na škole bol inštalovaný inou E. firmou v roku XXXX a výber firmy uskutočnilo A. E. a nie žalobkyňa, ako štatutár školy. Na svoj dom si žalobkyňa zakúpila komponenty a dve kamery od firmy I. v XX/XXXX (teda o 12 rokov neskôr) a sprevádzkoval ich jej syn. - "rodičia sú nespokojní s projektom Erasmus+, pretože riaditeľka nakupuje najlacnejšie letenky a najhoršie hotely, a zároveň neuzatvára zmluvy s účastníkmi kurzov a účtovníčka školy má o všetkom vedomosť", ... Rodičia vyplnili anonymný dotazník spokojnosti s projektom Erasmus+. Dňa XX.XX.XXXX bola v škole aj kontrola z J. K. E. na dva projekty, kde vyjadrili spokojnosť. Vo svojich obvineniach žalovaný odkazuje na svoju sestru G. L., ktorá v tom čase pracovala v ZŠ ako asistent učiteľa, že má tieto informácie od nej. Účtovníčka školy bola taktiež predvolaná na výsluch a potvrdila výpoveď žalobkyne. Žalobkyňa podotýka, že prístup k účtom nemá (tento prístup má účtovníčka a sekretárka na uhrádzanie faktúr) a žalobkyňa ako štatutár, finančné operácie vidí po realizácii prostredníctvom mailových správ. Dňa XX.XX.XXXX prebehla na škole aj kontrola zo M. C. (podľa plánu kontrol M. C.) - na kontrolu plnenia povinností zamestnávateľa súvisiacich s odvodom poistného na sociálne poistenie a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, bez vážnejších opatrení. - "počas vojny na N. prišli žiaci a riaditeľka používala peniaze pre nich na hocičo, dokonca ponúkla mojej sestre, že mi vyplatí týchto 60 000,-€ ako vysporiadanie BSM", ... Dotácie, ktoré prišli na N. deti, boli účelovo zaviazané a kupovalo sa za ne len to, na čo boli určené, tj aktovky, peračníky, zošity, teplákové súpravy, a pod., pričom sama G. L. odovzdávala N. deťom tieto predmety. Vedomosť o tom, že sme ako škola dostali dotáciu 60 000,-€ samozrejme mala, pretože táto skutočnosť bola prezentovaná na porade. Výslovne však žalobkyňa popiera, že by G. L. "ponúkala" pre žalovaného peniaze z dotácie a ani s G. L. nikdy na túto tému nehovorila. - "na škole je veľmi dusná atmosféra, lebo sa blíži výberové konanie na riaditeľku školy a tá sa každému vyhráža, že ak bude kandidovať na funkciu, tak ešte len uvidí", ... tieto tvrdenia sú nezmysly, výberové konanie na funkciu riaditeľa školy bolo transparentné, s nikým o ňom žalobkyňa neviedla diskusiu, nikomu sa nevyhrážala. Podnety zo strany žalovaného žalobkyňa vníma ako zastrašovanie, ohováranie, pomstu dcére žalobkyne a psychický nátlak a účelové krivé obvinenie osoby žalobkyne. Žalovaný účelovo podal tieto podnety či na prokuratúru, či zriaďovateľovi školy v čase, keď sa malo konať výberové konanie na funkciu riaditeľa, čím chcel pošpiniť meno žalobkyne a zmariť tak jej kandidatúru. Žalobkyňa podotýka, že vo funkcii je stabilne od roku XXXX a konanie žalovaného malo jediný cieľ – vedome

očierniť žalobkyňu a poškodiť jej pri opätovnom uchádzaní sa o funkciu. Žalobkyňa má za to, že konanie žalovaného (i) spôsobilo žalobkyni nemajetkovú ujmu (porušenie, či len ohrozenie osobnosti fyzickej osoby vo fyzickej, psychickej a morálnej integrite), (ii) bolo konaním neoprávneným, nakoľko žiadnej osobe platný právny poriadok nepriznáva oprávnenie rozširovať nepravdivé a difamačné informácie o osobe žalobkyne (iii) medzi zásahom/ujmou na právach žalobkyne a neoprávnenosťou/rozširovaním lživých a difamačných tvrdení žalovaným existuje príčinná súvislosť. Verejným rozširovaním týchto nepravdivých a difamačných informácií žalovaný negatívne zasiahol do práv žalobkyne chránených ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Podanou žalobou sa žalobkyňa domáha ochrany svojich osobnostných práv, nakoľko konanie žalovaného bolo neproporcionálne a úplne nenáležité vo vzťahu k rešpektu a ochrane jej ľudských práv. Žalovaný svojim konaním zasiahol do osobnosti žalobkyne, ktorá bola vystavená viacerým kontrolám a preverovaniu spôsobu výkonu jej funkcie, a to aj po trestnoprávnej stránke. Bohužiaľ síce zákon pozná termín prezumpcie neviny, avšak v rámci verejnosti už len samotná skutočnosť, že niekoho činnosť je prešetrovaná vzbudzuje mnohokrát mylné domnienky o tom, že osoba niečo spáchala alebo nekoná v súlade so zákonom. Žalovaný privodil žalobkyni na dlhšie obdobie značný stres a nepriaznivý stav, žalobkyňa v rámci svojej práce bola podrobená viacerým kontrolám, a zároveň musela aj vypovedať v trestnom konaní, kde bolo žalovaným tvrdené, že sa dopustila trestného činu sprenevery. Žalovaný vedome poškodil dobré meno žalobkyne, ktoré dlhodobo požívala ako riaditeľka základnej školy, nakoľko vyvolal v rámci A. E. pochybnosti ohľadom spôsobu výkonu funkcie riaditeľky školy a hospodáreniu so zverenými prostriedkami, kedy ju priamo obvinil z trestného činu. Žalobkyňa podotýka, že konanie žalovaného bolo úmyselné a cielené, pričom terčom jeho konania bolo spôsobenie ujmy ako žalobkyni tak aj jej dcére – bývalej manželke žalovaného. Žalobkyňa dáva súdu do pozornosti túto okolnosť, nakoľko žalovaný podlo len z dôvodu, že nedošlo k vyporiadaniu zaniknutej BSM medzi ním a dcérou žalobkyne útočí na žalobkyňu, ako na najbližšieho rodinného príslušníka dcéry žalobkyne. Tvrdenia žalovaného v jeho podnetoch na žalobkyňu, ktoré smerovali voči jej zamestnávateľovi a voči orgánom činným v trestnom konaní je nutné jednoznačne považovať za skutkové tvrdenia. Na základe skutočností uvedených v tejto časti žaloby je bez dôvodných pochybností preukázané, že žalovaný predniesol o žalobkyni skutkové tvrdenia, pravdivosť ktorých musí sám dokázať. Nakoľko skutkové tvrdenie žalovaného sa nezakladá na pravde, žalovaný nemôže jeho pravdivosť dokázať a tým pádom považujeme za preukázané, že výroky žalovaného zasiahli do osobnostných práv žalobkyne a nepožívajú ochranu podľa čl. 10 Dohovoru. Žalovaný svojim konaním poškodil dobré meno a česť žalobkyne v rámci A. E., kde žalobkyňa pôsobí od roku XXXX ako riaditeľka základnej školy. Táto funkcia požíva v rámci spoločnosti vážnosť a dôležitosť, nakoľko predstavuje osobu zodpovednú za maloletých žiakov a pedagógov. Tvrdenia žalovaného vystavili žalobkyňu nepriaznivej situácii, podrobili ju a základnú školu viacerým kontrolám a v očiach ľudí mohla byť vyvolaná pochybnosť o osobe žalobkyne. Zároveň žalovaný konal cielene v čase výberového konania do funkcie na ďalšie funkčné obdobie.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení zo dňa 19.6.2024 k podanej žalobe uviedol, že sa v celom rozsahu nestotožňuje s obsahom žaloby na ochranu osobnosti žalobkyne. Predmetnú žalobu pokladá za účelovú a neopodstatnenú. Celý obsah žaloby sú len subjektívne tvrdenia žalobkyne bez relevantných dôkazov. Z dôkazu – žiadosť o poskytnutie kópie listu a o stanovisko – Odpoveď zo dňa 12.3.2024, A. E. žalobkyni jasne odpovedalo, že podanie smerované A. E. žalobkyňa formulovala vo vlastnom mene v postavení fyzickej osoby, nie v postavení Štatutárneho orgánu ZŠ s MŠ C. F. X, XXX XX E.. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný svoje podnety nesmeroval voči osobe žalobkyne, ale voči právnickej osobe – ZŠ s MŠ C. F. X. Z uvedeného je zrejme, že daný list žalovaného sa žiadnym spôsobom nedotýkal osobnosti žalobkyne a nebol voči nej smerovaný. Žalobkyňa vo vzťahu k podnetom žalovaného vystupuje len ako Štatutárny orgán ZŠ s MŠ C. F. X, a teda koná za tento právnický subjekt, nie sama za seba. V postavení štatutárneho orgánu si žalobkyňa musí byť vedomá skutočnosti, že daná funkcia so sebou prináša väčší záujem verejnosti o jej osobu. Ide o bežný jav, že osoby, ktoré vykonávajú určitú funkciu sú častejšie v spektre záujmu, dohľadu, kontroly, atď. Na základe uvedeného žiadal žalobu zamietnuť v celom rozsahu ako neopodstatnenú a nedôvodnú a priznať mu náhradu trov konania.

4. Žalobkyňa v replike zo dňa 8.8.2024 uviedla, že trvá na podanej žalobe, pričom doplnila, že výsluch žalobkyne pre prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, uskutočnený dňa X.XX.XXXX o 8:00, bol realizovaný na podnet žalovaného. Uvedené potvrdzuje, tvrdenú pomstychtivosť žalovaného voči žalobkyni a jej dcére A. G. B. z dôvodu neukončeného vyporiadania BSM medzi žalovaným a dcérou žalobkyne. Tvrdenie, že podanie žalovaného smerované A. E. sa týkalo právnickej osoby ZŠ a MŠ C. F. X sa nedotýkalo jej osobnosti považuje za absolútne nezmyselné a nelogické.

Citovala state z podania žalovaného, v ktorom sú cielené ataky na postup riaditeľky, a teda na jej postup v rámci výkonu jej funkcie. Nie je teda možné tvrdiť, že podnet smeroval voči právnickej osobe. Pokiaľ by tomu bolo tak, nebolo by v podaní žalovaného uvedené napr. cit. „riaditeľka používala peniaze pre nich na hocičo, dokonca ponúkla mojej sestre, že mi vyplatí týchto 60 000,-€ ako vysporiadanie BSM", alebo "na škole je veľmi dusná atmosféra, lebo sa blíži výberové konanie na riaditeľku školy a tá sa každému vyhráža, že ak bude kandidovať na funkciu, tak ešte len uvidí". Je teda nesporné, že toto podanie bolo smerované voči jej osobe, na jej správanie pri výkone funkcie a toto podanie jej spôsobilo komplikácie v jej zamestnaní a poškodilo jej dobré meno a česť. Je si vedomá, že ako štatutár základnej školy je pod dohľadom verejnosti, avšak je rozdiel dohľad verejnosti a cielené očierňujúce podania spochybňujúce jej kompetentnosť a čestnosť pri výkone funkcie, ktoré môže spôsobiť stratu zamestnania.

5. Žalovaný v duplike zo dňa 18.9.2024 uviedol, že naďalej trvá na tom, že podanie smerované na A. E. nesmeroval voči žalobkyni v postavení fyzickej osoby, ale voči právnickej osobe ZŠ a MŠ C. F.. Žalovaný poukázal na to, že každá fyzická osoba má právo podávať podnety, žiadosti, sťažnosti, na širokú škálu orgánov verejnej správy a dožadovať sa informácií. Žalovaný podaním smerovaným A. E. len využil toto právo, ktoré mu právny poriadok Slovenskej republiky priznáva. Rovnako to platí vo vzťahu k trestnému oznámeniu. Skutkový základ, na ktorom žalobkyňa vystavala oprávnenosť a opodstatnenosť svojej žaloby je neudržateľný, nie je prípustné a zákonné, aby žalovanému bolo kladené na ťarchu využitie zákonných prostriedkov, ktoré môže využiť ktorákoľvek osoba, a ich využitie považovať za zásah do osobnostnej sféry žalobkyne. Využitie zákonných prostriedkov nie je možné pokladať za oprávnený zásah do osobnosti človeka.

6. Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie na deň 16.12.2024, na ktorom pred jeho otvorením žalobkyňa vzala žalobu vo výroku č. I žaloby späť, preto súd prvým výrokom rozsudku zastavil konanie postupom podľa § 145 ods. 2 CSP.

7. Následne súd otvoril pojednávanie a oboznámil sa s vyjadreniami strán sporu a postupujúc podľa § 204 CSP oboznámil všetky navrhované listinné dôkazy a vykonal všetko navrhované dokazovanie stranami sporu, pričom zistil nasledovné:

8. Z pripojeného vyšetrovacieho spisu Okresného riaditeľstva PZ, Odbor kriminálnej polície v E. O.: P./X-XXX-XX-XXXX plynie, že vyšetrovateľ policajného zboru uznesením O.: P./X-XXX-XX-XXXX zo dňa XX.X.XXXX, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa XX.X.XXXX odmietol trestné oznámenie vo veci podozrenia zo spáchania zločinu Sprenevera podľa § 213 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, podané oznamovateľom C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. O. XXX, okr. E., z ktorého skutku je podozrivá A. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. O. XX, okr. E., pretože ako riaditeľka Základnej školy s materskou školou C. F. F. E., má zlé hospodáriť so školskými peniazmi a peniazmi získanými z projektov, do ktorých sa škola zapájala, pričom časť týchto finančných prostriedkov vo výške okolo 60.000 eur si mala neoprávnene prisvojiť a použiť ich na svoje súkromné účely.

9. Z odôvodnenia uznesenia okrem iného plynie, že „Tunajšej súčasti bolo doručené trestné oznámenie podané oznamovateľom C. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. O. XXX, okr. E., týkajúce sa oznámenia skutočností nasvedčujúcich spáchaniu trestného činu. Oznamovateľ uvádza, že má podozrenie, že jeho bývala svokra, riaditeľka Základnej školy s materskou školou C. F. X F. E., A. A. B., zneužíva svoje postavenie riadiaceho pracovníka riaditeľky školy a zlé hospodári so školskými peniazmi a peniazmi získanými z projektov, do ktorých sa škola zapájala. Vedomosť o tom, má mať aj pani školská účtovníčka, pretože ona robí faktúry. Podľa výstavby jej rodinného domu sa veľmi angažovala, či vo výbere materiálu, pracovného náradia, doplnkov a posielala oznamovateľa do dohodnutých firiem, že to vybavila lacnejšie. Faktúry nikdy z daných firiem menovaný nedostal, že všetko ide riaditeľke do školy. Veľmi úzko bola spätá s firmou pána B., ktorý robí veľa prác zákaziek práve pre danú základnú školu. Chcela, aby rodinný dom bol rýchlo hotový, že to vybavila, že čo budú čakať. Veľa krát menovaný nemal možnosť sa ani vyjadriť, že či to chce, či to potrebuje. Proste vybavila. V prípade, že namietal, bola urazená, že ona sa snaží a oznamovateľ len vymýšľa a nie je vďačný, že im pomáha. O daných skutočnostiach ohľadne stavby domu sa kolegom v práci chválila. Má na myslí, že vybavila to a to, že ten a ten príde robiť. Práve v čase výstavby domu prebiehali nejaké rekonštrukčné práce aj v tejto základnej škole a časť robotníkov pracovala v škole a časť na rodinnom dome. Oznamovateľ vie, že v škole sa toho času robila nová dlažba na podlahe a umývadla na toaletách, rekonštruovala sa kuchynka na poschodí, klubovňa, maľovalo sa, tapetovalo sa, nakúpili a dali sa vyrobiť na mieru oddychové

zóny na chodbách, taktiež sa skrášlil areál školy, nový asfalt, zámková dlažba, pri montáži kamier do školy sa montovali kamery aj na rodinný dom pani riaditeľky v B.. Oznamovateľ má vedomosť od rodičov detí, ktorí sú súčasťou projektov Erasmus, že si dali preveriť ako sa financujú projekty. Mnohí nie sú spokojní, že škola im zabezpečuje lacné letenky, ubytovanie a zistili, že škola nerobí tak akoby mala. Tiež, riaditeľka kupuje letenky zo svojho účtu a potom si dáva preposielať peniaze, čo v prípade projektov podľa zistení oznamovateľa nemôže robiť. Tiež sa tieto peniaze presúvajú cez učiteľské účty. A učitelia z projektov nemajú pracovné zmluvy k práci na projekt (je možné, že tie budú dostatočne urobené, pretože škola má ohlásenú kontrolu práve na Erasmus). Škola po príchode N. žiakov taktiež získala nemalé finančné prostriedky a nenávratný príspevok, ktorý mohla využiť na čokoľvek. Sestra oznamovateľa pracuje v danej základnej škole a po rozvode oznamovateľa volala pani riaditeľka sestru k sebe do kancelárie viackrát a neriešili pracovné veci, ale veci, ako že im majú predať pozemok za 6.000 Eur na ktorom stoji rodinný dom, pričom hodnota pozemku je minimálne 35.000 Eur a že mu majú dať za dom 50.000 Eur, že si má kúpiť byt. Že má oznamovateľa presvedčiť, aby prijal ponuku. Sestre oznamovateľa mala jeho exmanželka povedať, že jej majú dať pozemok, že ju jej mama zamestnala. Pred pár dňami sa jej vyhrážala dcéra pani riaditeľky, že si má začať hľadať novú prácu. V súčasnosti v danej škole panuje dusná atmosféra, nakoľko sa blíži nové výberové konanie práve na pozíciu riaditeľa školy. Tá sa zamestnancom vyhráža, že kto bude kandidovať, ešte len uvidí. Oznamovateľ týmto oznámením žiada o dôsledné prešetrenie vyššie uvedených okolností orgánmi činnými v trestnom konaní a vyvodenie záverov v súlade s Trestným poriadkom. Vzhľadom na závažnosť pomenovanej činnosti, žiada o dôsledné vykonávanie dozoru prokurátora podľa platných právnych predpisov vo všetkých štádiách vyšetrovania. Na základe doposiaľ vykonaného preverovania, neboli potvrdené žiadne nezrovnalosti resp. akékoľvek iné podozrenia uvádzané v trestnom oznámení. Vyšetrovateľ uvádza, že obsah trestného oznámenia tvoria predovšetkým ničím nepodložené oznamovateľove domnienky, ktoré odôvodňuje najmä prepojenosťou výstavby rodinného domu v obci B. (ktorý je v súčasnosti predmetom nevysporiadaného BSM) s prostriedkami školy v ktorej je podozrivá A. A. B. riaditeľkou. Oznamovateľ svoje tvrdenie racionalizuje tým, že počas výstavby rodinného domu v obci B., ktorý staval so svojou bývalou manželkou nemal takmer žiaden prehľad vo vzťahu k uskutočneným úhradám za materiál a stavebným prácam, nakoľko to všetko riešila jeho bývala manželka spolu so svojou matkou A. A. B.. Tiež jeho domnienky sú ďalej založené na tom, že sa v škole mali v čase výstavby uskutočňovať viaceré stavebné a rekonštrukčné práce. Ďalšou oznámenou skutočnosťou je podozrenie oznamovateľa vzťahujúce sa na projekty „Erasmus“, do ktorých sa má škola pod vedením riaditeľky zapájať. Po výsluchu oznamovateľa, bolo zistené, že jeho podozrenie je taktiež založené na domnienke protiprávnosti konania zo strany riaditeľky, predovšetkým vo vzťahu k úhradám leteniek z osobného účtu riaditeľky, kde následne jej tie peniaze majú byť vracané z účtu školy. K tomuto tvrdeniu vyšetrovateľ dodáva, že pravidla predmetného projektu „Erasmus“ sú vopred stanovené a následne po jeho realizovaní nastáva kontrola a vyhodnocovanie projektu. Podozrenie oznamovateľa vo vzťahu k obstaraniu kamier na rodinnom dome A. A. B., bolo taktiež v rámci preverenia hodnoverne vylúčené, nakoľko vyššie uvedená faktúra, bola vystavená na meno fyzickej osoby A. A. B. a uhradená bola v hotovosti, čo vyplýva z písomnej odpovede spoločnosti I. E. M.. Z vyššie uvedených zabezpečených podkladov neboli zistené, žiadne nezrovnalosti. Nad rámec je potrebné dodať, že ak by aj došlo zo strany školy k nedodržaniu akýkoľvek vopred dohodnutých pravidiel projektov, čo sa však preverením ani nezistilo, jednalo by sa len o porušenie zmluvných podmienok, ktoré disponujú vlastným sankčným mechanizmom civilného práva. Vyšetrovateľ zároveň uvádza, že v rámci vyššie uvedeného preverovania neboli zistené a potvrdené žiadne podozrenia vzťahujúce sa na údajne vyhrážanie resp. akékoľvek iné protiprávne konania. V závere je nevyhnutné uviesť, že z podaného oznámenia a po jeho následnom doplnení bol vyšetrovateľom stanovený predmet preverovania oznámeného skutku, ktorý je uvedený vo výrokovej vete tohto rozhodnutia, pretože orgány činné v trestnom konaní sa nemajú zaoberať automatický, bez akéhokoľvek významu všetkými podaniami resp. domnienkami oznamovateľov. Pre splnenie účelu vymedzeného predmetu trestného konania je nevyhnutné s poukazom na viaceré základné zásady trestného konania, predovšetkým zistiť skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. V opačnom prípade, by dochádzalo k nekonečným rôznorodým úkonom, v dôsledku ktorých sa predmet trestného konania, absolútne míňa svojmu účelu. S poukazom na tieto skutočnosti vyšetrovateľ konštatuje, že vyššie uvedeným preverením skutočnosti podstatných pre rozhodnutie, nebolo zistené žiadne protiprávne konanie. Z doposiaľ vykonaného preverovania nie je na mieste konštatovať, aby došlo k naplneniu obligatórnych znakov skutkovej podstaty zločinu Sprenevera podľa § 213 ods. 1 ods. 3 písm. a) Trestného zákona a ani iného trestného činu uvedeného v osobitnej časti Trestného zákona, preto bolo potrebné rozhodnúť tak ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia. Týmto uznesením však nie sú dotknuté

práva oprávnených osôb domáhať sa svojich prípadných oprávnených práv v občiansko-právnom konaní, prípadne inom konaní pred príslušným prvostupňovým súdom po splnení všeobecne záväzných podmienok určených tomuto konaniu“.

10. Z oznámenia zo dňa XX.XX.XXXX adresovaného Okresnej prokuratúre E. plynie, že oznamovateľ (žalovaný) v podaní označenom ako „oznámenie skutočností nasvedčujúcich spáchaniu trestného činu“ uvádza, „Mám podozrenie, že moja bývala svokra, riaditeľa Základnej škody s materskou školou C. F. X F. E. A. A. B., zneužíva svoje postavenie riadiaceho pracovníka/riaditeľky školy a zlé hospodári so školskými peniazmi a peniazmi získanými z projektov, do ktorých sa škola zapájala. Vedomosť o tom má aj pani školská účtovníčka, pretože ona robí faktúry. Počas výstavby nášho rodinného domu sa veľmi angažovala, či vo výbere materiálu, pracovného náradia, doplnkov, ... a posielala ma do dohodnutých firiem, že to vybavila lacnejšie. Faktúry som nikdy z daných firiem nedostal, že všetko ide riaditeľke do školy. Veľmi úzko bola spätá s firmou pána B., ktorý robí veľa prác/zákaziek práve pre danú základnú školu. Chcela, aby rodinný dom bol rýchlo hotový, že to vybavila, že, čo budú čakať. Veľakrát som nemal možnosť sa ani vyjadriť, že či to chcem, či to potrebujem. Proste vybavila. V prípade, že som namietal, bola urazená, že ona sa snaží a ja len vymýšľam a nie som vďačný, že nám pomáha. O daných skutočnostiach ohľadne stavby domu sa kolegom v práci chválila. Mám na mysli, že vybavila to a to, že ten a ten príde robiť. Práve v čase výstavby domu prebiehali nejaké rekonštrukčné práce aj v tejto základnej škole a časť robotníkov pracovala v škole a časť na rodinnom dome. Viem, že v škole sa toho času robila nová dlažba na podlahe a umývadla na toaletách, rekonštruovala sa kuchynka na poschodí, klubovňa, maľovalo sa, tapetovalo sa, nakúpili a dali sa vyrobiť na mieru oddychové zóny na chodbách, taktiež sa skrášlil areál školy, nový asfalt, zámková dlažba, pri montáži kamier do školy sa montovali kamery aj na rodinný dom pani riaditeľky v B.. Mám vedomosť od rodičov detí, ktorí sú súčasťou projektov Erasmus, že si dali preveriť ako sa financujú projekty. Mnohí nie sú spokojní, že škola im zabezpečuje lacné letenky, ubytovanie, ..., a zistili, že škola nerobí tak akoby mala. Tiež, riaditeľa kupuje letenky zo svojho účtu a potom si dáva preposielať peniaze, čo v prípade projektov podľa mojich zistení nemôže robiť. Tiež sa tieto peniaze presúvajú cez učiteľské účty. A učitelia z projektov nemajú pracovné zmluvy k práci na projekt (je možné, že ti budú dodatočne urobené, pretože škola má ohlásenú kontrolu práve na Erasmus projekty.). Škola po príchode N. žiakov taktiež získala nemalé finančné prostriedky a nenávratný príspevok, ktorý mohla využiť na čokoľvek. Moja sestra pracuje v danej základnej škole a po mojom rozvode volala pani riaditeľka moju sestru k sebe do kancelária viackrát a neriešili pracovné veci, ale veci ako, že im máme predať pozemok za 6 000€, na ktorom stoji rodinný dom, pričom hodnota pozemku je min. 35 000€ a že mi dajú za dom 50 000€, že si mám kúpiť byt. Že má ma presvedčiť, aby som prijal ponuku. Moja exmanželka sestre povedala, že jej máme dať pozemok, že ju jej mama zamestnala. Pred pár dňami sa jej vyhrážala dcéra pani riaditeľky, že si ma začať hľadať novú prácu. V súčasnosti v danej škole panuje dusná atmosféra, nakoľko sa blíži nové výberové konanie práve na pozíciu riaditeľa školy. Tá sa zamestnancom vyhráža, že kto bude kandidovať, ešte len uvidí. Týmto podaním žiadam o dôsledné prešetrenie vyššie uvedených okolností orgánmi činnými v trestnom konaní a vyvodenie záverov v súlade s Trestným poriadkom. Vzhľadom na závažnosť pomenovanej činnosti, žiadam o dôsledné vykonávanie dozoru prokurátora podľa platných právnych predpisov vo všetkých štádiách vyšetrovania. Týmto žiadam o potvrdenie prijatia oznámenie skutočností nasvedčujúcich spáchaniu trestného činu a tiež o to, aby som bol včas informovaný o prijatých opatrenia a výsledkoch šetrenia vo veci“.

11. V oznámení A. E. zo dňa XX.XX.XXXX označenom ako „ oznámenie pre podozrenie z machinácie finančných prostriedkov“ žalovaný žiadal, aby boli prešetrené jeho podozrenia nasvedčujúce spáchaniu trestného činu machinácie finančných prostriedkov riaditeľkou Základnej školy s materskou školou C. F. X F. E., pani A. B.. Ďalej uviedol, „Mám podozrenie, že moja bývala svokra, riaditeľka Základnej školy s materskou školou C. F. X F. E., A. A. B., zneužíva svoje postavenie riadiaceho pracovníka/riaditeľky školy a zlé hospodári so školskými peniazmi a peniazmi získanými z projektov, do ktorých sa škola zapája. Vedomosť o tom má mať aj pani školská účtovníčka, pretože ona robí faktúry. Počas výstavby nášho rodinného domu sa veľmi angažovala, či vo výbere materiálu, pracovného náradia, doplnkov, ... a posielala ma do dohodnutých firiem, že to vybavila lacnejšie. Faktúry som nikdy z daných firiem nedostal, že všetko ide riaditeľke do školy. Veľmi úzko bola spätá s firmou pána B., ktorý robí veľa prác/zákaziek práve pre danú základnú školu. Chcela, aby rodinný dom bol rýchlo hotový, že to vybavila, že, čo budú čakať. Veľakrát som nemal možnosť sa ani vyjadriť, že či to chcem, či to potrebujem. Proste vybavila. V prípade, že som namietal, bola urazená, že ona sa snaží a ja len vymýšľam a nie som vďačný, že nám pomáha. O daných skutočnostiach ohľadne stavby domu sa kolegom v práci

chválila. Mám na mysli, že vybavila to a to, že ten a ten príde robiť. Práve v čase výstavby domu prebiehali nejaké rekonštrukčné práce aj v tejto základnej škole a časť robotníkov pracovala v škole a časť na rodinnom dome. Viem, že v škole sa toho času robila nová dlažba na podlahe a umývadla na toaletách, rekonštruovala sa kuchynka na poschodí, klubovňa, maľovalo sa, tapetovalo sa, nakúpili a dali sa vyrobiť na mieru oddychové zóny na chodbách, taktiež sa skrášlil areál školy, nový asfalt, zámková dlažba, ... Napríklad keď sa kamerový systém sa montoval v škole firmou I. a tá istá firma v tom istom čase montovala kamerový systém aj u nej doma na rodinnom dome. Mám vedomosť od rodičov detí, ktorí sú súčasťou projektov Erasmus, že si dali preveriť ako sa financujú projekty. Mnohí nie sú spokojní, že škola im zabezpečuje lacné letenky, ubytovanie, ..., a zistili, že škola nerobí tak akoby mala. Tiež, riaditeľka kupuje letenky zo svojho účtu a potom si dáva preposielať peniaze, čo v prípade projektov podľa mojich zistení nemôže robiť. Tiež sa tieto peniaze presúvajú cez učiteľské účty. Učitelia z projektov nemajú pracovné zmluvy k práci na projekt (je možné, že tie budú dodatočne urobené, pretože škola má ohlásenú kontrolu práve na Erasmusprojekty.) Škola po príchode N. žiakov taktiež získala nemalé finančné prostriedky a nenávratný príspevok, ktorý mohla využiť na čokoľvek. Moja sestra pracuje v danej základnej škole ako pedagogická asistentka a po mojom rozvode ju pani riaditeľka viackrát volala k sebe do kancelárie, kde neriešili pracovné veci, ale veci týkajúce sa mňa a mojej exmanželky, jej dcéry. Z môjho pohľadu ide o zneužitie jej funkcie, nakoľko na sestru, bol navíjaný nátlak, aby ma zmanipulovala a pristúpil som na jej podmienky. V posledných dňoch dostala od dcéry pani riaditeľky vyhrážku, že si má začať hľadať novú prácu. V súčasnosti v danej škole panuje dusná atmosféra, nakoľko sa blíži nové výberové konanie práve na pozíciu riaditeľa školy. Tá sa zamestnancom vyhráža, že kto bude kandidovať, ešte len uvidí a taktiež odkazuje zamestnancom s kým sa majú baviť. Myslím si, že tu už ide o šikanu zo strany pani riaditeľky. Týmto podaním žiadam o dôsledné prešetrenie vyššie uvedených okolností a vyvodenie záverov. Zároveň týmto žiadam, aby som bol včas informovaný o prijatých opatrenia a výsledkoch šetrenia vo veci.“

12. Z písomného záznamu A. E., oddelenie školstva a športu, o hodnotení vedúceho pedagogického zamestnanca zo dňa XX.X.XXXX A. Q. E., vedúca oddelenia školstva a športu oznámila výsledok hodnotenia pedagogického zamestnanca – žalobkyne, zaradenej do kariérovej pozície vedúci pedagogický zamestnanec za obdobie od X.X.XXXX R. XX.X.XXXX s tým, že táto na základe celkového výsledku hodnotenia dosahuje mimoriadne dobré výsledky pri vykonávaní pracovnej činnosti.

13. Z hodnotenia vedúceho pedagogického zamestnanca boli výsledky žalobkyne za obdobie X.X.XXXX R. XX.X.XXXX nasledovné:

VÝSLEDKY – popis dosiahnutých výsledkov hodnoteného zamestnanca – úspešnosť, aktivita a iniciatíva v oblasti dosahovania dobrých výsledkov školy - bola slovne a číselne ohodnotená najvyšším možným hodnotením – mimoriadne dobré s maximom bodového hodnotenia 4; KVALITA – hodnotenie kvality pedagogickej alebo odbornej činnosti – spoľahlivosť, včasnosť a dobrá organizácia v riadení školy – bola slovne a číselne ohodnotená najvyšším možným hodnotením – mimoriadne dobré s maximom bodového hodnotenia 4; NÁROČNOSŤ – hodnotenie náročnosti výkonu pedagogickej činnosti alebo výkonu odbornej činnosti – samostatnosť, zodpovednosť a náročnosť vo vykonávaní riadiacej práce - bola slovne a číselne ohodnotená najvyšším možným hodnotením – mimoriadne dobré s maximom bodového hodnotenia 4; OSVOJENIE SI a VYUŽÍVANIE PROFESIJNÝCH KOMPETENCIÍ – hodnotenie miery osvojenia si a využívania profesijných kompetencií pedagogických zamestnancov alebo odborných zamestnancov – bola slovne a číselne ohodnotená najvyšším možným hodnotením – mimoriadne dobré s maximom bodového hodnotenia 4.

14. Žalobkyňa na pojednávaní dňa 16.12.2024 prostredníctvom jej právneho zástupcu trvala na podanej žalobe. Čo sa týka náhrady nemajetkovej ujmy poukázala na to, že ide o zásah do súkromia, ktorý je pomerne dosť silný, keďže vie, že medzi žalovaným a dcérou žalobkyne bol vzťah manžel a manželka, a ktorý bol dosť konfliktný. Žalovaný to urobil preto, aby poškodil žalobkyni, a aby poškodil svojej bývalej manželke.

15. Žalobkyňa v záverečnej reči prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedla, že bolo hrubo porušené právo v zmysle článku 19 Ústavy. V časti náhrady nemajetkovej ujmy poukázala na § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého súd určí výšku náhrady s prihliadnutím na závažnosť ujmy a na okolnosti, ku ktorým k porušeniu práva došlo. Ide o čisto krivé obvinenie za to, že žalobkyňa mala zneužiť projekt Erasmus, že zneužila nejakých 60.000 a mala použiť peniaze, ktoré mali dôjsť s N.

utečencami a že prepájala svoju výstavbu so stavebnými nákladmi. Ku skutku došlo v období, keď malo byť výberové konanie. Bola presvedčená o tom, že nie všetci akceptovali alebo vedeli o stanoviskách polície alebo stanoviska A. E., kde je dobre hodnotená. Bola presvedčená, že je oprávnená nemajetková ujma. Išlo o úmyselný akt zo strany žalovaného poškodiť žalobkyňu.

16. Žalovaný na tomto pojednávaní prostredníctvom svojho právneho zástupcu považoval žalobu za účelovú. Poukázal na to, že podnet, nie obvinenie žalovaného smeroval nie na žalobkyňu ako fyzickú osobu, ale na štatutárny orgán ZŠ a MŠ a vzniesol tak námietku nedostatku aktívnej vecnej legitimácie. Zo strany žalovaného išlo o podnet na prešetrenie. Každý občan môže podávať podnety, ktoré sa prešetria a má právo byť oboznámený s výsledkom. To neznamená, že každý podnet je zároveň aj obvinenie. Vo vzťahu k nemajetkovej ujme, túto je treba nielen tvrdiť, ale aj preukázať, aj výšku treba preukázať.

17. Žalovaný v záverečnej reči prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že vo vzťahu k výroku II tento nie je vykonateľný, nakoľko žalovaný nikdy neobvinil žalobkyňu zo sprenevery. V prípade, ak by súd chcel aj vyhovieť trval na tom, že žalovaný len podával oznámenie na prešetrenie skutočnosti, ktoré môže podať každý občan. Nikde nebolo konkrétne obvinenie, aby žalobkyňa mala niečo spreneveriť. Vo vzťahu k nemajetkovej ujme mal zato, že žalobkyňa raz hovorí o náhrade škody a raz o náhrade nemajetkovej ujmy, avšak musí to nielen tvrdiť, ale aj preukázať, pričom nebol vykonaný ani výsluch strany. Keďže žalobkyňa nebola ani vypočutá, nevie uviesť, aká jej nemajetková ujma vznikla, čiže asi jej zrejme nevznikla ako to vyplýva z hodnotenia A. E.. Keď hovorí, že reči sa šíria, tak A. E. ako zriaďovateľ uvádza, že má vynikajúce hodnotenie. V tejto časti považoval žalobu za nedôvodnú.

18. Súd zdôrazňuje, že ním boli vykonané všetky dôkazy navrhované stranami sporu, a preto otázkou ostalo právne posúdenie zisteného skutkového stavu.

19. Podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy SR, každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

20. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

21. Podľa § 13 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané finančné zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

22. Ochranu osobnosti upravujú viaceré odvetvia práva. Základ súkromnoprávnej ochrany osobnostných práv obsahuje Občiansky zákonník v ustanoveniach § 11 až 16. Predmetom ochrany sú imateriálne hodnoty a stránky osobnosti človeka, akými sú napr. meno, česť, dôstojnosť, súkromie, telesná integrita a pod. Predmetom práva na ochranu cti a dôstojnosti je česť fyzickej osoby v jej rozmanitých spoločenských vzťahoch jednak vo vzťahu k spoločnosti a jednak vo vzťahu k iným fyzickým či právnickým osobám. Ak došlo k neoprávnenému zásahu do cti a dôstojnosti fyzickej osoby, ktorý je objektívne spôsobilý privodiť tejto osobe ujmu, dotknutá osoba môže uplatniť právne prostriedky na ochranu. K zásahu do cti a dôstojnosti môže dôjsť rôznym konaním či prejavmi.

23. Zákon neposkytuje ochranu proti akémukoľvek zásahu, ale len proti takému zásahu, ktorý je neoprávnený, a ktorý je spôsobilý privodiť ujmu fyzickej osobe z hľadiska jej postavenia v spoločnosti. K vzniku občianskoprávnych sankcií za nemajetkovú ujmu spôsobenú zásahom do osobnosti fyzickej osoby podľa § 13 Občianskeho zákonníka tak musí byť ako predpoklad zodpovednosti splnená podmienka existencie zásahu objektívne spôsobilého vyvolať nemajetkovú ujmu spočívajúcu buď v porušení alebo len ohrození osobnosti fyzickej osoby v jej fyzickej a morálnej integrite, tento zásah musí byť neoprávnený (protiprávny) a musí tu byť zistená existencia príčinnej súvislosti medzi týmto zásahom a neoprávnenosť (nezákonnosťou) zásahu. Nenaplnenia ktoréhokoľvek z týchto predpokladov vylučuje

možnosť nástupu sankcií podľa ustanovenia § 13 Občianskeho zákonníka. Neoprávneným zásahom je zásah do osobnosti fyzickej osoby, ktorý je v rozpore s objektívnym právom, t.j. s právnym poriadkom.

24. Medzi základné hodnoty ľudskej osobnosti nepochybne patria i ľudská dôstojnosť a osobná česť. Práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti a osobnej cti sú zaručené ústavou a ich ochrana Občianskym zákonníkom. Ľudská dôstojnosť je kategória, ktorá charakterizuje človeka ako ľudskú bytosť, patrí každému bez výnimky a rozdielu. Právo na ochranu ľudskej dôstojnosti zabezpečuje každému človeku život pri rešpektovaní určitej všeobecne uznávanej hranice slušnosti, pri rešpektovaní svojbytosti každej ľudskej bytosti. Každý má rovnaké právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti a na rovnakú ochranu pred jej ponižovaním. Na druhej strane česť je výrazom určitej úcty, uznania, ocenenia, vážnosti fyzickej osoby, ktorú požíva pre svoje správania, konanie a postoje u ostatných členov spoločnosti a ktorá ovplyvňuje jej postavenie a uplatnenie v spoločnosti.

25. Z ustálenej rozhodovacej praxe všeobecných súdov vyplýva, že pre vznik zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnostných práv je potrebná existencia protiprávneho zásahu objektívne spôsobilého vyvolať ujmu spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnosti fyzickej osoby. Všetky podmienky musia byť splnené súčasne, aby vznikol právny vzťah, obsahom ktorého je právo fyzickej osoby domáhať sa ochrany a povinnosť pôvodcu zásahu súdom uloženú povinnosť znášať. Zásah musí byť spôsobilý narušiť osobnú integritu fyzickej osoby, jej súkromného života, alebo znížiť hodnotu jej osobnosti, privodiť jej ujmu na cti, dôstojnosti a spoločenskej vážnosti. Ide o objektívnu zodpovednosť bez ohľadu na zavinenie pôvodcu neoprávneného zásahu.

26. Neoprávnený zásah do osobnosti môže byť spôsobený predovšetkým uverejnením nepravdivých údajov dotýkajúcich sa dobrého mena, cti, vážnosti, dôstojnosti osoby, no tiež uverejnením pravdivých tvrdení, ktoré majú osočujúcu povahu, a teda pôsobia difamujúco a majú znevažujúci účinok, a rovnako aj údajmi pravdu skresľujúcimi, ktoré samé o sebe síce nie sú nepravdivé, ale sú podané takou formou a v takých súvislostiach, že môžu viesť ku skresleniu informácie podávanej verejnosti.

27. Zatiaľ čo v prípade práva domáhať sa upustenia od neoprávnených zásahov do práv na ochranu osobnosti, odstránenia následkov týchto zásahov a poskytnutia primeraného nepeňažného zadosťučinenia, v zmysle ustanovenia § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, postačuje spôsobilosť zásahu vyvolať nepriaznivé následky v oblasti chránených hodnôt (záujmov), v prípade práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je nevyhnutné, aby následky zásahu, ktoré nastali v príčinnej súvislosti s konaním pôvodcu zásahu, boli na strane dotknutej osoby prítomné, a boli aj riadne preukázané.

28. Nepostačuje pritom existencia akýchkoľvek následkov, keď je nevyhnutné, aby boli zistené (preukázané) také následky zásahu, na ktorých zmiernenie sa nejaví poskytnutie nepeňažnej satisfakcie ako účinný prostriedok nápravy, a z tohto dôvodu je nevyhnutné za týmto účelom poskytnúť dotknutej osobe satisfakciu (kompenzáciu) i v peňažnej forme. Ak ide o následky zásahu do práv na ochranu osobnosti do dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti, pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy je nevyhnutné, aby išlo o poškodenie v kvalifikovanej (značnej) miere.

29. Podľa súdnej praxe (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26.09.2013 sp. zn. 3Cdo 228/2012) platí, že účastníkom právneho vzťahu vyplývajúceho z ustanovenia § 11 Občianskeho zákonníka je na jednej strane fyzická osoba do osobnostných práv ktorej bolo zasiahnuté, teda žalobkyňa a účastníkom, ktorý je nositeľom povinnosti upustiť od neoprávnených zásahov do práva na ochranu osobnosti alebo odstrániť následky zásahov alebo poskytnúť primerané zadosťučinenie je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá sa dopustila určitého konania neoprávnene zasahujúceho do chránených osobnostných práv, teda je pôvodcom alebo subjektom zásahu. Predpokladom úspešného uplatnenia práva je nielen zistenie, že žalobkyňa je fyzickou osobou, ktorej osobnostné práva boli porušené alebo ohrozené, ale zistenie, že žalovaný sa dopustil toho konania, ktoré žalobkyňa v konaní skutkovo vymedzovala a považovala za zásah do jej chránených osobnostných práv. Obe tieto okolnosti sú súčasťou skúmania, kto je v konaní vecne legitimovaný. Vecnou legitimáciou sa totiž rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, v rámci ktorého je jeden z účastníkov nositeľom oprávnenia, teda je aktívne vecne legitimovaný a druhý účastník je nositeľom právnej povinnosti, teda je pasívne vecne legitimovaný. Predmetom konania je ochrana podľa § 11 Občianskeho zákonníka, teda právo domáhať sa ochrany proti zásahom do osobnosti, najmä života a zdravia občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia a svojho mena a prejavov osobnej povahy. Predpokladom úspechu pri takejto žalobe je preukázať predovšetkým neoprávnenosť zásahu a

jeho objektívnu spôsobilosť negatívne dopadnúť na chránené osobnostné práva fyzickej osoby. Medzi týmito dvoma prvkami musí byť vzťah príčinnej súvislosti.

30. Pokiaľ sa jedná o námietku nedostatku aktívnej legitimácie, ktorú namietal žalovaný, táto podľa názoru súdu svedčí žalobkyni, keďže z obsahu trestného oznámenia, ako aj oznámenia A. E., je bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že žalovaný podal trestné oznámenie na Okresnú prokuratúru E., ako aj A. E., kde konkrétne a jednoznačne označuje a podáva oznámenie na osobu žalobkyne s tým, že práve ona zneužíva svoje postavenie a zle hospodári s peniazmi získanými z projektov, cit.: „moja bývalá svokra, riaditeľka základnej školy s materskou školou zneužíva svoje postavenie a zle hospodári so školskými peniazmi a peniazmi získanými z projektov, do ktorých sa škola zapájala.“ Žalovaný teda podával podnety práve na žalobkyňu a preukázateľne práve o nej uvádzal skutočnosti, ktoré žalobkyňa v konaní skutkovo vymedzovala a považuje za zásah do jej chránených osobnostných práv, a teda podľa názoru súdu nesie zodpovednosť za svoje tvrdenia.

31. V tomto smere súdna prax zakotvila isté pravidlá, ktoré je potrebné pri prejednávaní vecí takejto povahy dodržať ako ochranu pred takzvanými difamačnými tvrdeniami. Predovšetkým treba vychádzať z testu proporcionality, ktorý vyžaduje, aby každý úkon, ktorý by mohol byť potencionálne kvalifikovaný ako akt spôsobilý zasiahnuť do práva na ochranu osobnosti, musí byť posúdený podľa toho, kto tento úkon urobil, o kom sa vyjadril, čo tvrdil, kde, kedy a ako tieto tvrdenia podal. K porušeniu práva na česť, resp. ľudskú dôstojnosť, alebo mena môže dôjsť slovom, písmom, obrazom, akýmkoľvek iným konaním difamujúcej (znevažujúcej, diskreditačnej) povahy. Ak k takému porušeniu malo dôjsť slovom, treba odlíšiť, či sa jedná o skutkové tvrdenie alebo hodnotiaci úsudok. Skutkové tvrdenie sa opiera o fakt, objektívne existujúcu realitu, ktorá je zistiteľná pomocou dokazovania, pravdivosť tvrdenia je teda overiteľná. V zásade platí, že oznámenie pravdivej informácie nezasahuje do práva na ochranu osobnosti, pokiaľ tento údaj nie je podaný tak, že skresľuje skutočnosť, či nie je natoľko intímny, že by odporoval právu na ochranu súkromia či ľudskej dôstojnosti. Na druhej strane za neoprávnený zásah je treba v zásade považovať každé nepravdivé tvrdenie alebo obvinenie občana, ktoré zasahuje práva chráneného ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka. Je pritom bez významu, či pôvodca zásahu si bol vedomý nepravdivosti svojho tvrdenia alebo či išlo len o nedbalé preberanie poznatkov a ich šírenie. V tejto súvislosti teda postačuje, že nepravdivé tvrdenie má difamačný charakter negatívne pôsobiaci na dobré meno, občiansku česť dotknutej osoby. Ide o takzvaný znevažujúci dojem. Dôkazné bremeno pri uplatnení práva na ochranu osobnosti je tak na strane žalovaného ako pôvodcu zásahu, ktorý ak v priebehu konania nepreukáže pravdivosť jeho tvrdení, platí opak, teda že ide o tvrdenia nepravdivé. Procesná obrana žalovaného v tejto veci spočívala len v namietaní aktívnej vecnej legitimácie žalobkyne tým, že žalovaný poukazoval na skutočnosť, že svoje podnety nesmeroval voči žalobkyni ako fyzickej osobe, a teda sa žiadnym spôsobom nedotýkal osobnosti žalobkyne a nebol voči nej smerovaný, ale voči štatutárnemu orgánu ZŠ s MŠ C. F.. S touto námietkou žalovaného sa súd vysporiadal v bode 31 odôvodnenia tohto rozsudku. Žalovaný v priebehu tohto konania nepredložil a ani neoznačil žiaden dôkaz, z ktorého by vyplývala pravdivosť ním uvedených tvrdení v podnete označenom ako „Oznámenie pre podozrenie z machinácie finančných prostriedkov“ zo dňa XX.XX.XXXX adresovanom A. E., kde žalovaný tvrdí, že „jeho bývalá svokra, riaditeľka Základnej školy s materskou školou C. F. X F. E., A. A. B., zneužíva svoje postavenie riadiaceho pracovníka /riaditeľky školy a zle hospodári so školskými peniazmi a peniazmi získanými z projektov, do ktorých sa škola zapája ...“, že „... veľmi úzko bola spätá s firmou pána B., ktorý robí veľa prác/zákaziek práve pre danú základnú školu. Práve v čase výstavby domu prebiehali nejaké rekonštrukčné práce aj v tejto základnej škole a časť robotníkov pracovala v škole a časť na rodinnom dome“, že „... keď sa kamerový systém montoval v škole firmou I. a tá istá firma v tom istom čase montovala kamerový systém aj u nej doma na rodinnom dome“, že „... má vedomosť od rodičov detí, ktorí boli súčasťou projektov Erasmus, že si dali preveriť ako sa financujú projekty. Mnohí nie sú spokojní, že škola im zabezpečuje lacné letenky, ubytovanie, ..., a zistili, že škola nerobí tak akoby mala. Tiež, riaditeľka kupuje letenky zo svojho účtu a potom si dáva preposielať peniaze, čo v prípade projektov podľa jeho zistení nemôže robiť ...“, že „...škola po príchode N. žiakov taktiež získala nemalé finančné prostriedky a nenávratný príspevok, ktorý mohla využiť na čokoľvek ...“ Rovnako tak pokiaľ ide o totožné tvrdenia žalovaného v trestnom oznámení a navyše tvrdenie, že „...v súčasnosti panuje v danej škole dusná atmosféra, nakoľko sa blíži nové výberové konanie práve na pozíciu riaditeľa školy. Tá sa zamestnancom vyhráža, že kto bude kandidovať, ešte len uvidí.“, tieto sa neukázali ako pravdivé, čoho dôkazom je výsledok vyšetrovania v trestnej veci, kedy vyšetrovateľ policajného zboru uznesením O.: P./X-XXX-XX-XXXX S. R. XX.X.XXXX, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa XX.X.XXXX odmietol trestné oznámenie vo veci podozrenia zo spáchania zločinu sprenevery podľa § 213 ods.

1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona, v ktorého odôvodnení vyšetrovateľ uviedol, že obsah trestného oznámenia tvoria ničím nepodložené oznamovateľove domnienky, a že neboli zistené a potvrdené žiadne podozrenia vzťahujúce sa na údajné vyhrážanie resp. akékoľvek iné protiprávne konanie. Súd tak uzatvára, že tvrdenia žalovaného uvedené v podnete adresovanom A. E. aj v trestnom oznámení považuje za nepravdivé, a konštatuje, že týmito tvrdeniami žalovaný neoprávnene zasiahol do práv na ochranu osobnosti žalovanej, nepravdivo ju obvinil ju z nečestného konania, navyše v období pred výberovým konaním na funkciu riaditeľa školy, o ktoré sa žalobkyňa uchádzala. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom žalovaného tak bolo týmito tvrdeniami jednoznačne znevážiť žalobkyňu pred týmto výberovým konaním. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že ochranu osobnej cti poskytuje občiansky zákonník proti takým konaniam, ktoré sú objektívne spôsobilé privodiť ujmu na osobnosti subjektu práva tým, že znižujú jeho česť u iných ľudí a ohrozujú tak vážnosť jeho postavenia a uplatnenia v spoločnosti. Pritom nie je rozhodujúce, či k ujme skutočne došlo, postačuje už objektívna spôsobilosť príslušného konania ujmu spôsobiť.

32. Pri úvahe o primeranosti navrhovanej morálnej satisfakcie súd vychádzal z celkovej povahy, i z jednotlivých okolností konkrétneho prípadu a dospel k záveru, že morálna nepeňažná satisfakcia vo forme ospravedlnenia (tak ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku) je primeraný prostriedok právnej ochrany za spôsobenú ujmu, a preto žalobe v tejto časti vyhovel.

33. Súd však žalobu v časti o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3.000 Eur zamietol ako nedôvodnú. Žalobkyňa tvrdila, že žalovaný jej privodil na dlhšie obdobie značný stres a nepriaznivý stav, kedy v rámci svojej práce bola podrobená viacerým kontrolám a musela vypovedať v trestnom konaní. Zároveň tvrdila, že žalovaný poškodil jej dobré meno, ktoré dlhodobo požívala ako riaditeľka školy. Súd k tomu uvádza, že o zníženie dôstojnosti fyzickej osoby či jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere ide najmä vtedy, pokiaľ ujmu vzniknutú v osobnostnej sfére fyzická osoba vzhľadom na povahu, intenzitu, opakovanie, trvanie a širší okruh pôsobenia nepriaznivého následku pociťuje a prežíva ako závažnú. Súd tak musí zistiť, že k takému zníženiu skutočne došlo, pričom dôkazné bremeno je na žalobcovi, ktorý ujmu preukazuje prostredníctvom svedeckých výpovedí.

34. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že vzniknutú ujmu žalobkyni možno zmierniť ospravedlnením, pričom nebolo zistené, žeby takéto morálne zadosťučinenie nebolo dostatočné, a rovnako súd nezistil, žeby neoprávneným zásahom došlo k značnému zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere. Z predložených listinných dôkazov naopak vyplýva, že neoprávneným zásahom žalovaného nedošlo k značnému zníženiu dôstojnosti žalobkyne alebo k zníženiu jej vážnosti v značnej miere, keďže podľa písomného záznamu o hodnotení vedúceho pedagogického zamestnanca zo dňa XX.X.XXXX vypracovaného A. E. vyplýva, že žalobkyňa dosahuje mimoriadne dobré výsledky pri vykonávaní pracovnej činnosti v každej z hodnotených oblastí, a to pokiaľ ide o jej výsledky, kvalitu, náročnosť a osvojenie a využívanie profesijných kompetencií. K tomuto hodnoteniu žalobkyne A. E. došlo v období po doručení mu podania žalovaného označeného ako „Oznámenie pre podozrenie z machinácie finančných prostriedkov“ zo dňa XX.XX.XXXX. Zároveň žalobkyňa bola úspešná aj vo výberovom konaní na funkciu riaditeľky. Uvedené je teda potvrdením tej skutočnosti, že v značnej miere nedošlo k zníženiu dôstojnosti a poškodenia dobrého mena žalobkyne. Pre žalobkyňu je tak podľa názoru súdu dostatočné, pokiaľ sa jej žalovaný ospravedlní spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozsudku. Peňažné zadosťučinenie prichádza do úvahy iba vtedy, ak vzniknutú ujmu nemožno zmierniť prostredníctvom žiadnej formy morálneho zadosťučinenia, čo nie je tento prípad. Pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy musí mať súd preukázané, že sú tu okolnosti dokladajúce, že v konkrétnom prípade nestačí zadosťučinenie podľa § 13 odsek 1 Občianskeho zákonníka, a to z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcovi vzhľadom na postavenie žalobcu v rodine a v spoločnosti (T. XX/XXXX). Žalobkyňa však nepreukázala existenciu takých okolností, ktoré by odôvodňovali okrem priznania ospravedlnenia aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalobkyňa v tomto smere nenavrhla vykonať dokazovanie napr. výpoveď svedkov, ktorí by existenciu týchto okolností mohli potvrdiť.

35. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p., ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

36. Podľa § 256 ods. 1 C.s.p., ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

37. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

38. O nároku na náhradu trov tohto konania súd rozhodol v súlade s § 262 odsek 1 a 255 odsek 2 C.s.p. Konanie v tejto veci bolo v časti uplatneného nároku na osobitné vyslovenie toho, že výroky žalovaného neoprávnene zasiahli do práv žalobkyne na ochranu osobnosti zastavené pre späťvzatie žaloby žalobkyňou v tejto časti. Keďže vyslovenie neoprávneného zásahu do osobnostných práv žalobkyne je obsahom i nároku žalobkyne, ktorým žiadala o ospravedlnenie žalovaného ako nemateriálnej satisfakcie, pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania tak súd tento nárok nemohol považovať za samostatný, keďže obsah tohto výroku je zároveň pohltený i vo výroku II. tohto rozsudku, v ktorom mala žalobkyňa úspech. Zastavenie konania v rozsahu späťvzatia tak súd nepovažoval za neúspech žalobkyne v samostatnom nároku. Súd tak pri rozhodovaní o pomere úspechu a neúspechu strán v tejto veci považoval žalobkyňu za úspešnú v časti o uloženie povinnosti žalovanému ospravedlniť sa jej ako nemateriálnej satisfakcie a neúspešnú v časti o uloženie povinnosti žalovanému na náhradu peňažnej satisfakcie, keďže v tejto časti súd žalobu zamietol. Každá zo strán sporu tak mala úspech len čiastočný, a preto súd v súlade s § 255 odsek 2 C.s.p. vyslovil, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. Existenciu okolností podľa § 257 C.s.p. súd v konaní nezistil a tieto netvrdili ani strany sporu.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.